

Innspill – debatt m statsråd Jan Tore Sanner

Av Atle Kvamme, Bergen Næringsråd

Et offensivt diskusjonsnotat om «bærekraftige byer og sterke distrikter» med gode diskusjonsutspill.

Tankene i notatet er et skritt i riktig retning. Det må bygges bo- og arbeidsregioner, der man tar utgangspunkt i de største byene. Bygg 1-timesregioner rundt alle de største byene i Norge – og tilrettelegg for gode kollektivårer inn til byene – fra alle retninger.

Bo- og arbeidsmarkedsregionene har for lengst vokst ut av sine kommunegrenser. Dette viser hvor utdatert dagens struktur er. Dette er også noe produktivitetskommissjonen pekte på i sitt arbeid da de for et år siden la fram sin rapport. De oppmoder både til kommunesammenslåinger og sterkere regional samordning.

Eksempel: Med ny vei inklusiv togtrase til Voss til dette bli en svært viktig del av bo- og arbeidsmarkedet for hele Bergensregionen.

For næringslivet er kommune- og fylkesgrensene bare skilt langs veien og streker på et kart, og liten funksjon utover det. Normalt er det også et hinder som næringslivet møter når det skal bygges nye næringslokaler, eller når man skal legge en vei gjennom flere kommuner. Det tar minst 10 år.

I bedriftene er vi mest opptatt av offentlige rammevilkår og tilgangen til markedet. Det vil si transportsystem, tilgangen på kompetent arbeidskraft og hvor effektiv plan- og byggesaksbehandlingen er.

Skal vi få til bærekraftige byer og distrikt, må vi bo tettere enn i dag, og vi må bygge sterke regioner som er knyttet sammen med moderne infrastruktur. I diskusjonsnotatet står det: 90 % bor i dag i byer eller bylignende områder. Vi bor ikke der fordi vi må – vi bor derfor fordi vi liker det. Det er en feilslutning her i landet at du må bo på landet for å vera lykkelig.

Jeg vil vise til Jørn Rattsø i Rattsøutvalget (produktivitetskommissjonen) som sier det slik:

Ungdom tar utdanning og flytter til byer, i Norge eller til utlandet – og slik vil det fortsette. For byen har høyere inntekter, høyere tjenestenivå, høyere kompetanse og høyere produktivitet.

Derfor må vi tørre å bygge en by, en tett konsentrasjon, og der ikke alle nødvendigvis har utsikt til sjøen.....

Notat er supert på at det oppmuntrer til sterke distrikt, det tror vi vil gi økt attraktivitet. At noen få kommuner slår seg sammen har ingen effekt for utviklingen av Norge totalt sett, for det er i de store byregioner det skjer vekst og utvikling. Derfor må vi utvikle de 5-6 største byene i Norge til å bli sterke nok til å utfordre, og avlaste, det sterkt pressede Osloområdet.

I den sammenheng bør det også vurderes om vi ikke bør ikke en nasjonal bypolitikk. Hva forventer vi at en by i Norge skal være?

Vedrørende kommunestruktur: Vi har spurt medlemsbedriftene i næringsforeningene i Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø om hva de mener om kommunestrukturen. 90 % mener at antall kommuner må ned, og drastisk ned, gjerne ned til 100 kommuner. Det er et sterkt signal.

Og ikke minst trenger vi enhetlig struktur på det som skjer utover kommunene, der vi ser helseregioner, politiregioner og høyskole/universitetsregioner som går helt i utakt med fylkes- og kommunestruktur.

Vi hilser velkommen at regjeringen vil ha i gang byutviklingsavtaler i de 4 største byene.

Kort oppsummert:

- Vi må skape sterke byregioner der vi tør å bo tett – det gir økt produktivitet
- Vi må gjøre regionene sterkere – skape flere 1-times regioner – da får vi større arbeidsregioner og det gjøre oss mer attraktive i kampen om internasjonal arbeidskraft
- Vi må skape kompetanseregioner – kompetanse er det vi skal leve av i fremtiden